

INVENTARISATIE BENNEKOMSE MEENT

door A.J. Luitingh

Achteraf bekeken vertoont dit terrein een grote overeenkomst met de Kamerikse nessen. Toen ik me met dit terrein ging bezighouden, had ik nog nooit van de Kamerikse Nessen gehoord, zodat dit stukje wel niet veel nieuws zal opleveren; als vergelijking zal het echter best van pas komen.

Voor zover mij bekend is dit terrein, samen met de Venendaalse Hel, een oorspronkelijk veengebied in de Gelderse Vallei. De Venendaalse Hel is hoofdzakelijk een plassengebiedje, terwijl de Meent wat moerasjes en een groot stuk blauwgrasland bevat. Het ligt vlak langs de Grift en is hiermede verbonden door enkele slootjes, hetgeen uiteraard niet zo gunstig is, daar alle omringende weilanden hun overmaat aan stikstof natuurlijk in de Grift lozen. Toch blijft dit gebied geïsoleerd, wat blijkt uit de plantengroei. De hogere planten omvatten o.a. de volgende soorten: *Carex hostiana*, *Carex panicea*, *C. gracilis* en *C. pulicaris*, *Viola stagnina*, *Valeriana dioica*, *Menyanthus trifoliata*, *Orchis praetermissa*, *Parnassia palustris*, *Pedicularis palustris*, *Ranunculus flammula* e.d.

De mossen vormen uiteraard uitgestrekte vegetaties. De meest voorkomende soorten zijn *Climacium dendroides*, *Calliergon giganteum* en *Calliergon cordifolium*. De *Climacium* is er werkelijk in enorme hoeveelheden aanwezig; in de herfst buitengewoon rijk fructificerend, vooral langs de slootjes. *Calliergon giganteum* is eveneens over het gehele terrein te vinden, uitgezonderd de droge maaiveldjes. Verscheidene kleine slootjes zijn er volledig mee dichtgegroeid, evenals de moerassige kleine stukjes. In tegenstelling tot *C. giganteum* kon *Calliergon cordifolium* een iets drogere standplaats verdragen, waar hij dan samen met *Calliergonella cuspidata* hoofdzakelijk de droge en natte maaivelden bezet. Slechts één stukje van het terrein was te droog om echte waterbewoners toe te laten. Hier groeit wat struikheide en *Tormentil*, maar ook hier was *Climacium* aanwezig. Nog een terreintje dat enigszins afwijkt van de rest ligt ongeveer in het midden van het zuidelijke deel. Het is een droog maaiveld vol met hogere bulten en ondiepe kuilen waar water in staat.

Op de bulten groeit zeer veel *Fissidens taxifolius* en hier en daar wat *Aulacomnium palustre* en *Mnium affine*. In de kuilen echter *Scorpidium*, *Drepanocladus aduncus* en *Campylium stellatum*. *Calliergon giganteum* was natuurlijk ook aanwezig. Tussen twee van deze terreintjes was de sloot eveneens dichtgegroeid met deze soorten, uitgezonderd *Scorpidium*. Overigens kwamen deze soorten nergens voor, uitgezonderd in het moerasje, waar hier en daar *Drepanocladus aduncus* en *Campylium polygamum* groeiden.

Overzicht:

- D.S. - diepe omringende sloten.
 O.S. - ondiepe, half dichtgegroeide slootjes.
 D.M. - droog maaiveld (komt slechts een enkele keer 's winters onder water).
 N.M. - nat maaiveld.
 M. - moerasjes met veel riet en lissen.
 W. - weide, blijft altijd droog (wat heide en Tormentil, veel *Poa pratensis*).

	D.S.	O.S.	D.M.	N.M.	M.	W.
<u>Musci</u>						
<i>Atrichum undulatum</i>			x			x
<i>Aulacomnium palustre</i>			x	x	x	
<i>Bryum pseudotriquetrum</i>			x		x	
<i>Bryum spec. (pallenscens?)</i>			x			x
<i>Calliergon cordifolium</i>		x		x	x	
<i>Calliergon giganteum</i>		x		x	x	
<i>Calliergonella cuspidata</i>				x	x	
<i>Campylium polygamum</i>					x	
<i>Campylium stellatum</i>		x	x			
<i>Ceratodon purpureus</i>			x			x
<i>Elmadium dendroides</i>			x	x		x
<i>Drepanocladus aduncus</i>		x	x		x	
<i>Fissidens taxifolius</i>			x			
<i>Fontinalis antipyretica</i>	x					
<i>Mnium affine</i>			x	x	x	
<i>Mnium rugicum</i>			x	x	x	
<i>Polytrichum juniperinum</i>						x

	D.S.	O.S.	D.M.	N.M.	M.	W.
<i>Pseudoscleropodium purum</i>						x
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>			x			x
<i>Scorpidium scorpioides</i>			x			
<u>Hepaticae</u>						
<i>Chiloscyphus polyanthus</i>					x	
<i>Lophocolea heterophylla</i>			x			

Summary

An account is given of the moss flora of some small marshes and marshy fields near Bennekom in the province of Guelders.

o

BRYOLOGISCHE NOMENCLATUURNOTITIES

door W.D. Margadant

2. De datum van het deel 'Hepaticae' in Engler & Prantl's "Natürlichen Pflanzenfamilien"

Raadplegen we het standaardwerk "Die Natürlichen Pflanzenfamilien" van Engler en Prantl voor levermossen, dan vinden we alleen in de eerste druk een verhandeling. Deze is van de hand van V. Schiffner: Hepaticae, I. Teil, 3. Abteilung, I. Hälfte, pag. 2 - 142. Blijkens de vóór in dit werk opgenomen lijst van verschijningsdata zijn de pagina's tot en met 96 op 10 Oct. 1893 verschenen en de overige op 15 Jan. 1895.

Het bleek evenwel, dat in de literatuur namen uit dit laatste deel ook geciteerd worden met het jaar 1893. Dit was een tegenstrijdigheid, die echter opgelost werd, toen ik in het bezit kwam van een overdruk van het gehele Levermossenstuk. Dit heeft een speciaal omslagblad met de vermelding: "Erschienen im September 1893". De conclusie is duidelijk: Schiffner heeft